

**Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van
persoonsgegevens**

Advies wetgeving VTC nr. 2024/066 van 10 september 2024

over

tekst	Ontwerp van besluit
van	van de Vlaamse Regering
titel	tot wijziging van de VAREME van 28 oktober 2016, wat betreft een aantal procedurele aspecten
roepnaam	(wijzigingsbesluit VAREME procedure)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 19 juli 2024
trefwoorden	bewaartermijn; rechtvaardigingsgrond; verwerkingsverantwoordelijke; subsidiedatabank

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet") inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van mevrouw Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme zonder datum, ontvangen door de VTC op 25 juli 2024;

Gelet op de behandeling op de zitting van 10 september 2024;

Brengt op 10 september 2024 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Omgeving (hierna "de adviesvrager") verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") over een ontwerp van besluit *tot wijziging van de VAREME van 28 oktober 2016, wat betreft een aantal procedurele aspecten* (hierna "het Ontwerp") zonder aanduiding van specifieke artikelen.

2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Met het decreet van 26 januari 2024 over de programmatische aanpak stikstof werden een aantal bepalingen van het Mestdecreet gewijzigd. Zo onder meer aangaande de nutriëntenemissierechten en de nulbemesting.
4. De uitvoering van de overeenkomstige artikelen uit het Mestdecreet is al uitgewerkt in de VLAREME.
5. Ten gevolge van de wijzigingen door het decreet van 26 januari 2024 over de programmatische aanpak stikstof is het, volgens de adviesvrager, voor de duidelijkheid aangewezen aan de bepalingen van de VLAREME een beperkt aantal, eerder technische, aanpassingen door te voeren.
6. Het Ontwerp beoogt daarom de VLAREME op deze punten te actualiseren.
7. De volgende bepaling van het Ontwerp heeft betrekking op de verwerking van persoonsgegevens:

Artikel 1.

In de VLAREME van 28 oktober 2016, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 april 2024, worden een artikel 3.2.6 en 3.2.7 ingevoegd, die luiden als volgt:

“Art. 3.2.6. §1. De Mestbank duidt in zijn databank de percelen landbouwgrond aan waarop de verruimde of versnelde invoering van de bemestingsverboden, vermeld in artikel 41bis en 41ter van het Mestdecreet van 22 december 2006, door het decreet van 26 januari 2024 over de programmatische aanpak stikstof, van toepassing is.

Voor de percelen, vermeld in het eerste lid:

- 1° *bepaalt de Mestbank de landbouwer tot wiens bedrijf het perceel in kwestie, overeenkomstig de gegevens van de verzamelaanvraag, in 2023 behoorde. In afwijking daarvan worden, voor percelen die aangeduid worden op basis van ruimtelijke uitvoeringsplannen die definitief zijn vastgesteld na 1 januari 2025 maar vóór 1 januari 2028, de gegevens gebruikt van de verzamelaanvraag van het jaar vóór het jaar van definitieve vaststelling van het ruimtelijk uitvoeringsplan in kwestie;*
- 2° *duidt de Mestbank in zijn databank aan of de percelen in kwestie een huiskavel vormen.*

De Mestbank brengt de landbouwer, vermeld in het tweede lid, 1°, via het internetloket dat de Mestbank ter beschikking stelt, op de hoogte van het feit dat op het perceel in kwestie de verruimde of versnelde invoering van de bemestingsverboden, vermeld in het eerste lid, van toepassing is, en of het perceel in kwestie een huiskavel vormt.

§2. Een landbouwer, als vermeld in paragraaf 1, tweede lid, 1°, die meent dat de gegevens, vermeld in de kennisgeving, vermeld in paragraaf 1, derde lid, incorrect zijn, kan, binnen negentig dagen nadat die landbouwer die kennisgeving heeft ontvangen, via beveiligde zending een aanvraag tot correctie indienen bij de Mestbank.

Het afdelingshoofd van de Mestbank onderzoekt de ingediende aanvragen tot correctie, vermeld in het eerste lid, en brengt de landbouwer die een aanvraag tot correctie heeft ingediend, via het internetloket dat de Mestbank ter beschikking stelt, op de hoogte van zijn beslissing binnen zes maanden nadat de Mestbank de aanvraag tot correctie heeft ontvangen. Het afdelingshoofd van de Mestbank kan die termijn één keer verlengen met een periode van zes maanden.

Art. 3.2.7. §1. In dit artikel wordt verstaan onder compensatievergoeding: een compensatievergoeding als vermeld in artikel 41bis, §10, tweede lid, 1°, van het Mestdecreet van 22 december 2006.

§2. De landbouwer, vermeld in artikel 3.2.6, §1, tweede lid, 1°, kan, voor de percelen in kwestie, een compensatievergoeding aanvragen met een beveiligde zending bij de Vlaamse Landmaatschappij.

§3. Een landbouwer als vermeld in artikel 3.2.6, §1, tweede lid, 1°, van dit besluit, kan, voor het gedeelte van het perceel dat gelegen is in groen Habitatrichtlijngebied, een compensatievergoeding verkrijgen, als op het moment van de aanvraag al de volgende voorwaarden zijn vervuld:

- 1° de landbouwer is geen overheidsinstelling, erkende terreinbeherende natuurvereniging, universiteit of hogeschool;
- 2° het perceel of de percelen waarvoor een compensatievergoeding gevraagd wordt, behoren sinds 2023 ononderbroken tot het bedrijf van de landbouwer in kwestie;
- 3° op het perceel of de percelen waarvoor een compensatievergoeding gevraagd wordt, waren in 2023 de stikstofbestedingsnormen, vermeld in artikel 13, §2, van het Mestdecreet van 22 december 2006, van toepassing;
- 4° op het perceel of de percelen waarvoor een compensatievergoeding gevraagd wordt, is op het moment van de aanvraag van de compensatievergoeding de bemesting nog niet beperkt tot een bemesting met 2 GVE per hectare via rechtstreekse uitscheiding bij begrazing, eventueel verhoogd met een supplementaire bemesting van maximaal 100 kg stikstof uit kunstmest per ha, conform artikel 41bis, §1, tweede lid, van het Mestdecreet van 22 december 2006;
- 5° het perceel of de percelen waarvoor een compensatievergoeding gevraagd wordt, zijn geen huiskavel.

In afwijking van het eerste lid, 2° en 3°, wordt, voor percelen die aangeduid zijn op basis van ruimtelijke uitvoeringsplannen die definitief zijn vastgesteld na 1 januari 2025 maar vóór 1 januari 2028, als vermeld in artikel 3.2.6, §1, tweede lid, 1°, het jaar 2023 vervangen door het jaar vóór het jaar van de definitieve vaststelling van het ruimtelijk uitvoeringsplan in kwestie.

De landbouwer voegt bij de aanvraag van een compensatievergoeding al de volgende informatie of de volgende stukken:

- 1° de identificatiegegevens van de landbouwer, vermeld in artikel 3.2.6, §1, tweede lid, 1°, als vermeld in het GBCS, namelijk de naam, het adres, het landbouwnummer, het ondernemingsnummer en in voorkomend geval het rijksregisternummer;
- 2° het perceelsnummer of de perceelsnummers van de percelen die onder het toepassingsgebied van artikel 3.2.6, §1, vallen en waarvoor een compensatievergoeding gevraagd wordt;
- 3° als in het GBCS voor de landbouwer, vermeld in artikel 3.2.6, §1, tweede lid, 1°, geen rekeningnummer opgenomen is of de compensatievergoeding op een ander rekeningnummer uitbetaald moet worden, het rekeningnummer waarop de compensatievergoeding uitbetaald mag worden.

De aanvraag om een compensatievergoeding te verkrijgen, wordt uiterlijk op 30 september van een bepaald kalenderjaar ingediend, waarna het bemestingsverbod ingaat vanaf het volgende kalenderjaar.

In afwijking van het vierde lid kan:

- 1° voor aanvragen voor een compensatievergoeding die uiterlijk op 30 september 2024 ingediend worden, de landbouwer in kwestie het bemestingsverbod al laten ingaan vanaf 1 januari 2024;
- 2° als de landbouwer in kwestie na 1 augustus van een bepaald kalenderjaar door de Mestbank op de hoogte is gebracht van het feit dat op het perceel in kwestie de verruimde of versnelde invoering van de bemestingsverboden van toepassing is, als vermeld in paragraaf 1, derde lid, en de landbouwer in kwestie het bemestingsverbod al wil laten ingaan vanaf 1 januari van het volgende kalenderjaar, dan kunnen aanvragen voor een compensatievergoeding uiterlijk op 30 september van het volgende kalenderjaar ingediend worden.

§4. Via het internetloket dat de Mestbank ter beschikking stelt, informeert de Mestbank de landbouwer die de compensatievergoeding heeft aangevraagd, over het feit of al dan niet is voldaan aan de voorwaarden om recht te hebben op een compensatievergoeding en, in het positieve geval, over de berekening van de vergoeding in kwestie.

Voor de aanvragen voor een compensatievergoeding die zijn ingediend vóór 30 september van een bepaald kalenderjaar, wordt de beslissing van de Mestbank over die aanvraag uiterlijk op 31 december van het betreffende kalenderjaar geplaatst op het internetloket dat de Mestbank ter beschikking stelt.

De landbouwer kan tegen de beslissing, vermeld in het tweede lid, via het internetloket dat de Mestbank ter beschikking stelt, bezwaar indienen uiterlijk op 1 maart van het volgende kalenderjaar.

Het afdelingshoofd van de Mestbank brengt de indiener van het bezwaar, vermeld in het derde lid, via het internetloket dat de Mestbank ter beschikking stelt, op de hoogte van zijn beslissing over dat bezwaar binnen negentig dagen nadat de Mestbank het bezwaar heeft ontvangen.

Het afdelingshoofd van de Mestbank kan de termijn, vermeld in het vierde lid, één keer verlengen met een periode van negentig dagen. Het afdelingshoofd brengt de indiener van het bezwaar op de hoogte van die verlenging met een melding op het internetloket dat de Mestbank ter beschikking stelt.

(...)”

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

8. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn: landbouwer; en dat het minstens de volgende gegevens betreft: identificatiegegevens, eigendomsgegevens, financiële gegevens.
9. Het betreft informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking van informatie over geïdentificeerde natuurlijke personen, zijnde persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp in lijn ligt met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

10. De wettelijke basis van het Ontwerp is het Mestdecreet van 22 december 2006, artikel 31, artikel 34, §1, artikel 41bis, en artikel 41ter, die luiden als volgt:

Artikel 31.

§ 1. De nutriëntenemissierechten zijn geheel of gedeeltelijk overdraagbaar vanaf een door de Vlaamse Regering vast te stellen aantal nutriëntenemissierechten.

§ 2. De overdrager moet de mestproductie die op het bedrijf voor de drie gekende aan de overname voorafgaande kalenderjaren werd geproduceerd overeenkomstig de bepalingen van dit decreet hebben afgezet. Is dit niet het geval dan worden de overgedragen nutriëntenemissierechten proportioneel geannuleerd ten belope van de niet correct afgezette mestproductie.

Ingeval de overdrager beschikt over ingevulde nutriëntenemissierechten en over niet-ingevulde nutriëntenemissierechten wordt de annulering van de in artikel 34, § 1, eerste lid, 1°, voorziene 25 % als volgt doorgevoerd:

1° de volledige nutriëntenemissierechten worden in aanmerking genomen in voorkomend geval na de proportionele annulering op grond van het eerste lid;

2° daarvan wordt 25 % geannuleerd;

3° ten slotte, indien er bij de over te dragen nutriëntenemissierechten nog een deel niet ingevuld zijn wordt ook dit deel geannuleerd. De niet-ingevulde nutriëntenemissierechten worden bepaald op grond van de invulling van de nutriëntenemissierechten gedurende de laatste drie gekende kalenderjaren voorafgaand aan de datum waarop de overname van de nutriënten-emissierechten ingaat, ongeacht een mogelijke overdracht van de

nutriëntenemissierechten tussen landbouwers tijdens deze drie kalenderjaren. Een annulatie wegens niet-ingevulde nutriëntenemissierechten op grond van een gegeven kalenderjaar, kan niet leiden tot een verdere annulatie na overdracht op grond van eenzelfde kalenderjaar.

§ 3. ...

§ 4. *De overdracht wordt gemeld aan de Mestbank die akte neemt van deze overdracht en in voorkomend geval van de annulatie van het percentage nutriëntenemissierechten.*

§ 5. *De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen met betrekking tot dit artikel.*

De Vlaamse Regering kan bepalen in welke gevallen een overgang van nutriëntenemissierechten van een landbouwer naar een andere landbouwer niet beschouwd wordt als een overdracht van nutriëntenemissierechten als vermeld in dit artikel.

Artikel 34.

§1. *Bedrijfsontwikkeling is mogelijk door:*

1° de overname van nutriëntenemissierechten met annulering van 25% van de overgenomen nutriëntenemissierechten;

2° de overname van nutriëntenemissierechten zonder annulering in het kader van een familiale overdracht.

Onder een familiale overdracht als vermeld in het eerste lid, 2°, wordt begrepen een overdracht van nutriëntenemissierechten van een landbouwer naar een landbouwer, waarbij de relatie tussen de overlatende en de overnemende landbouwer, onder een van de volgende gevallen valt:

1° de overnemende landbouwer is de echtgenoot of echtgenote van de overlatende landbouwer;

2° de overnemende landbouwer is een bloed- of aanverwant in de rechte lijn van de overlatende landbouwer;

3° de overnemende landbouwer is een personenvennootschap met rechtspersoonlijkheid die voldoet aan de volgende twee voorwaarden:

a) minstens 80% van de aandelen van de personenvennootschap met rechtspersoonlijkheid is eigendom van de overlatende landbouwer, van diens echtgenoot of van een bloed- of aanverwant in de rechte lijn van de overlatende landbouwer;

b) elke zaakvoeder, behorende vennoot of bestuurder van de personenvennootschap, is de overlatende landbouwer, diens echtgenoot of een bloed- of aanverwant in de rechte lijn van de overlatende landbouwer;

4° de overnemende landbouwer is, in het geval de overlatende landbouwer een personenvennootschap met rechtspersoonlijkheid betreft, een natuurlijke persoon die voldoet aan de volgende twee voorwaarden:

a) de afgelopen drie jaren voorafgaand aan de overdracht waren minstens 80% van de aandelen van de overlatende landbouwer, steeds eigendom van de overnemende landbouwer, van diens echtgenoot of van een bloed- of aanverwant in de rechte lijn van de overnemende landbouwer;

b) de afgelopen drie jaren voorafgaand aan de overdracht, was elke zaakvoeder, behorende vennoot of bestuurder van de overlatende landbouwer hetzij de overnemende landbouwer, hetzij diens echtgenoot, hetzij een bloed- of aanverwant in de rechte lijn van de overnemende landbouwer;

5° zowel de overnemende als de overlatende landbouwer zijn een personenvennootschap met rechtspersoonlijkheid, en er is voldaan aan de volgende twee voorwaarden:

a) de afgelopen drie jaren voorafgaand aan de overdracht waren minstens 80% van de aandelen van de overlatende landbouwer, steeds eigendom van de overnemende landbouwer, van een aandeelhouder van de overnemende landbouwer, of van een echtgenoot of een bloed- of aanverwant in de rechte lijn van een aandeelhouder van de overnemende landbouwer;

b) elke zaakvoeder, behorende vennoot of bestuurder van de overnemende landbouwer, was de afgelopen drie jaren voorafgaand aan de overdracht, door één functie of door een opeenvolging van verschillende functies, hetzij als zaakvoerder, behorend vennoot of bestuurder van de overlatende landbouwer, hetzij als een echtgenoot of een bloed- of aanverwant in de rechte lijn van een zaakvoerder, behorend vennoot of bestuurder van de overlatende landbouwer, bij de overlatende landbouwer betrokken.

Als binnen de vijf jaar na een overdracht als vermeld in het eerste lid, 2°, een nieuwe overdracht van

nutriëntenemissierechten gebeurt, kan dit enkel op grond van het eerste lid, 1°, behoudens in het geval de tweede overnemende landbouwer zowel met de eerste overlatende landbouwer als met de tweede overlatende landbouwer, een relatie als vermeld in het tweede lid heeft.

Als binnen de vijf jaar na een overdracht waarbij de overnemende landbouwer een personenvennootschap is als vermeld in het tweede lid, 3° of 5°, niet langer voldaan is aan een van de twee voorwaarden, vermeld in het tweede lid, 3°, a) of b), respectievelijk 5°, a) of b), wordt alsnog ambtshalve een annulering van 25% van de overgenomen nutriëntenemissierechten doorgevoerd. De annulering gaat in op de eerste dag van de derde maand die volgt op de via beveiligde zending verzonden kennisgevingsbrief van de Mestbank. Als deze nutriëntenemissierechten tijdens die tijdsperiode verder worden overgedragen, dan gaat, in afwijking van de bepalingen van de vorige zin, de annulering in op de dag van de verdere overdracht. De annulering van de niet-ingevulde nutriëntenemissierechten die gepaard gaat met de annulering met 25% van de nutriëntenemissierechten, wordt bepaald op grond van de invulling van de nutriëntenemissierechten gedurende de laatste drie gekende kalenderjaren die voorafgaan aan de datum van de overname van de nutriëntenemissierechten.

Als de landbouwer bestaat uit een vennootschap wordt elke wijziging van de vennoten, aandeelhouders of bestuurders van de vennootschap waaruit de landbouwer bestaat, beschouwd als een overname van nutriëntenemissierechten, waarbij 25% van de nutriëntenemissierechten van de landbouwer geannuleerd wordt als vermeld in het eerste lid, 1°, tenzij de relatie tussen de vennootschap voor de wijziging en de vennootschap na de wijziging, voldoet aan de voorwaarden, vermeld in het tweede lid, 5°.

Als de overnemende landbouwer bestaat uit een groepering van meerdere personen, moet elk van de personen die deel uitmaken van de groepering, hetzij zelf de overlatende landbouwer zijn, hetzij onder een van de gevallen als vermeld in het tweede lid, 1° tot en met 5°, vallen.

Als de overlatende landbouwer bestaat uit een groepering van meerdere personen, is aan de voorwaarde, vermeld in het tweede lid, voldaan als hetzij de overnemende landbouwer een persoon is die deel uitmaakt van de groepering van meerdere personen waaruit de overlatende landbouwer bestaat, hetzij de overnemende landbouwer met één van de personen die deel uitmaakt van de groepering waaruit de overlatende landbouwer bestaat, een relatie heeft die valt onder een van de gevallen als vermeld in het tweede lid, 1° tot en met 5°.

Een aanvraag op grond van dit artikel wordt ongegrond verklaard als blijkt dat op de overdrachtsdatum of in de tijdsperiode tussen de overdrachtsdatum en de datum van de definitieve akteneming van de overdracht, niet voldaan is aan een van de voorwaarden, vermeld in deze paragraaf.

Als na een overdracht als vermeld in het tweede lid, 3° of 5°, of het vijfde lid, er een wijziging van een functie van zaakvoerder, beherende vennoot of bestuurder of een aandelenoverdracht gebeurt, brengt de landbouwer met een beveiligde zending de Mestbank op de hoogte van de toewijzing van een functie van zaakvoerder, beherende vennoot of bestuurder, of van een aandelenoverdracht. De melding kan alleen geldig worden gedaan binnen de negentig dagen na de toewijzing van de functie en binnen de negentig dagen na de overdracht van de aandelen.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen met betrekking tot dit artikel.

(...)

Artikel 41bis.

§1. Met het oog op het behoud en de versterking van natuurwaarden is op landbouwgronden gelegen in gebieden, aangewezen op gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen en sorterend onder de categorie van gebiedsaanduiding "bos" of "reservaat en natuur", definitief vastgesteld met toepassing van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, elke vorm van bemesting verboden met uitzondering van bemesting door rechtstreekse uitscheiding bij begrazing, waarbij twee grootvee-eenheden (GVE) per hectare op jaarbasis worden toegelaten. Dit bemestingsverbod geldt:

1° in de voor 1 januari 2009 aangeduide ruimtelijke gebieden, vanaf 1 januari 2009;

2° in de na 1 januari 2009 aangeduide ruimtelijke gebieden:

a) als het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, een gefaseerde inwerkingtreding voorziet, vanaf 1 januari van het

jaar vanaf wanneer de bestemming die sorteert onder de categorie van gebiedsaanduiding "bos" of "reservaat en natuur", gerealiseerd moet zijn;

b) als het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, geen gefaseerde inwerkingtreding voorziet, vanaf 1 januari van het jaar volgende op de datum van de definitieve vaststelling van het betrokken gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.

Tot de vaststelling van de plannen, vermeld in paragraaf 5, kan in afwijking van het eerste lid op de graslanden die potentieel belangrijk zijn een supplementaire bemesting van maximaal 100 kg stikstof uit kunstmest per ha per jaar toegestaan worden, op voorwaarde dat daarover een beheersovereenkomst wordt afgesloten tussen de betrokken landbouwer en de Vlaamse Landmaatschappij, na advies van het Agentschap Natuur en Bos. Die beheersovereenkomst kan nog nadere beperkingen specificeren omtrent de toedieningsperiode van de kunstmest.

Met behoud van de toepassing van het eerste lid en van artikel 41ter is met het oog op het behoud en de versterking van natuurwaarden op landbouwgronden in groen Habitatrichtlijngebied elke vorm van bemesting verboden, met uitzondering van bemesting door rechtstreekse uitscheiding bij begrazing, waarbij twee grootvee-eenheden (GVE) per hectare op jaarbasis worden toegelaten. Dat bemestingsverbod geldt:

1° in de ruimtelijke gebieden die voor 1 januari 2028 aangeduid zijn, vanaf 1 januari 2028. In afwijking daarvan geldt voor ruimtelijke uitvoeringsplannen die in een gefaseerde inwerkingtreding voorzien op basis waarvan de bestemming, vermeld in artikel 3, §2, 2°/2, op 1 januari 2029 of later gerealiseerd moet zijn, het bemestingsverbod vanaf 1 januari van het jaar waarin de bestemming, vermeld in artikel 3, §2, 2°/2, gerealiseerd moet zijn;

2° in de ruimtelijke gebieden die na 1 januari 2028 aangeduid zijn:

a) als het ruimtelijk uitvoeringsplan in een gefaseerde inwerkingtreding voorziet, vanaf 1 januari van het jaar vanaf wanneer de bestemming, vermeld in artikel 3, §2, 2°/2, gerealiseerd moet zijn;

b) als het ruimtelijk uitvoeringsplan niet in een gefaseerde inwerkingtreding voorziet, vanaf 1 januari van het jaar dat volgt op de datum van de definitieve vaststelling van het ruimtelijk uitvoeringsplan in kwestie.

Als op percelen waar een bemestingsverbod als vermeld in het eerste of het derde lid geldt, geen grasland als hoofddeelt of als nateelt aanwezig is, wordt voor de toepassing van dit decreet voor het perceel in kwestie nul als bemestingsnorm toegekend. De Mestbank slaat in de databank van de Mestbank de digitale ruimtelijke inventarisatie op van de landbouwgronden in de gebieden, vermeld in het eerste en het derde lid.

De Vlaamse Regering kan nadere regels stellen.

§2. In afwijking van paragraaf 1 wordt aan bedrijven ontheffing van het verbod van bemesting gegeven voor de landbouwgronden binnen die gebieden die:

1° conform de aangifte op cartografisch materiaal in 2008 voor de ruimtelijke gebieden die voor 1 januari 2009 aangeduid zijn, behoorden tot de tot het bedrijf behorende oppervlakte landbouwgronden voor zover het akkers of intensief grasland betreft;

2° conform de aangifte op cartografisch materiaal in het jaar dat voorafgaat aan het jaar van de definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor de ruimtelijke gebieden die na 1 januari 2009 maar voor 1 januari 2027 aangeduid zijn, behoorden tot de tot het bedrijf behorende oppervlakte landbouwgronden voor zover het akkers of intensief grasland betreft;

3° conform de aangifte op cartografisch materiaal in het jaar dat voorafgaat aan het jaar van de definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor de ruimtelijke gebieden die na 1 januari 2027 aangeduid zijn, behoorden tot de tot het bedrijf behorende oppervlakte landbouwgronden voor zover het akkers of intensief grasland betreft en voor zover de percelen niet in Habitatrichtlijngebied liggen.

In geval van deze ontheffing gelden de bemestingsnormen zoals bedoeld in artikel 13.

§3. De Mestbank geeft:

- voor de landbouwgronden gelegen in de voor 1 januari 2009 aangeduide gebieden binnen de negentig dagen na 1 januari 2009;

- voor de landbouwgronden gelegen in de na 1 januari 2009 aangeduide gebieden binnen de zestig dagen na de definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan aan de landbouwers kennis van de landbouwgronden die worden beschouwd als grasland dat valt onder de toepassing van de definities, bedoeld in artikel 3, § 6, 5°, 6°, 7°, 11° en 19°.

De landbouwers kunnen binnen de dertig dagen na ontvangst van de kennisgeving per beveiligde zending een aanvraag tot correctie richten tot de Mestbank, die binnen de zestig dagen na ontvangst van de aanvraag tot correctie een beslissing neemt na advies van de Verificatiecommissie. De Mestbank of de Verificatiecommissie kan de termijn van zestig dagen verlengen als blijkt dat voor de behandeling van de aanvraag tot correctie een plaatsbezoek aan het betreffende perceel of de betreffende percelen aangewezen is. Het plaatsbezoek moet gebeuren in een periode waarin de vegetatie herkenbaar is. In geval van verlenging van de termijn van zestig dagen, is er geen bemestingsverbod tot 31 december van het kalenderjaar waarin de Mestbank haar beslissing over de aanvraag tot correctie heeft genomen. De beslissing van de Mestbank moet genomen zijn:

1° vóór 31 december 2010 als het betrokken gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan definitief vastgesteld is vóór 31 december 2009;

2° vóór 31 december van het jaar volgend op het jaar van de definitieve vaststelling van het betrokken gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan als het betrokken gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan definitief vastgesteld is na 31 december 2009.

De Verificatiecommissie bestaat uit:

1° twee vertegenwoordigers van de Mestbank die respectievelijk het voorzitterschap en het secretariaat verzekeren; de secretaris heeft geen stemrecht;

2° een vertegenwoordiger van het Departement Landbouw en Visserij van het Vlaams Ministerie van Landbouw en Visserij;

3° een vertegenwoordiger van het Agentschap voor Natuur en Bos;

4° een door de Mestbank aangeduide MER-deskundige erkend in de discipline fauna en flora.

De Vlaamse Regering stelt nadere regels vast met betrekking tot de modaliteiten inzake de inventarisatie, de kennisgeving, de aanvraag tot correctie alsook de oprichting, en de werking van de Verificatiecommissie.

§4. Bij overdracht van een perceel landbouwgrond waarop een ontheffing geldt, vervalt de ontheffing.

In afwijking van het eerste lid, blijft de ontheffing gelden als het gebruiksrecht overgedragen wordt aan de echtgenoot of wettelijk samenwonende partner van de gebruiker.

In afwijking van het eerste lid, blijft de ontheffing gelden als het gebruiksrecht van het perceel landbouwgrond wordt overgedragen naar een landbouwer waarvan elke persoon die deel uitmaakt van deze landbouwer:

a) hetzij zelf deel uitmaakt van de landbouwer die het gebruiksrecht van het betrokken perceel heeft overgedragen;

b) hetzij de echtgenoot of wettelijk samenwonende partner is van een persoon die zelf deel uitmaakt van de landbouwer die het gebruiksrecht van het betrokken perceel heeft overgedragen.

In afwijking van het eerste lid wordt de ontheffing eenmalig overgedragen aan de nieuwe gebruiker, als het een overdracht betreft die behoort tot een van de volgende types overdrachten:

1° het gebruiksrecht van het perceel landbouwgrond wordt overgedragen aan de afstammelingen of aangenomen kinderen van een persoon die deel uitmaakt van de landbouwer die het gebruiksrecht van het betrokken perceel heeft overgedragen, de afstammelingen of aangenomen kinderen van de echtgenoot of wettelijk samenwonende partner van deze persoon of de echtgenoten of wettelijk samenwonende partners van de voormelde afstammelingen of aangenomen kinderen;

2° het gebruiksrecht van het perceel landbouwgrond wordt overgedragen van een natuurlijke persoon die deel uitmaakt van de landbouwer die het gebruiksrecht van het betrokken perceel heeft overgedragen naar een rechtspersoon waarvan deze natuurlijke persoon zaakvoerder, beherende vennoot of bestuurder is;

3° het gebruiksrecht van het perceel landbouwgrond wordt overgedragen van een natuurlijke persoon die deel uitmaakt van de landbouwer die het gebruiksrecht van het betrokken perceel heeft overgedragen naar een rechtspersoon waarvan zijn echtgenoot of wettelijk samenwonende partner, zijn afstammelingen of aangenomen kinderen of de afstammelingen of aangenomen kinderen van zijn echtgenoot of wettelijk samenwonende partner, of de echtgenoot of wettelijk samenwonende partner van de voormelde afstammelingen of aangenomen kinderen zaakvoerder, beherende vennoot of bestuurder zijn;

4° het gebruiksrecht van het perceel landbouwgrond wordt overgedragen naar een landbouwer waarvan elke persoon die deel uitmaakt van deze landbouwer:

- a) hetzij zelf deel uitmaakt van de landbouwer die het gebruiksrecht van het betrokken perceel heeft overgedragen;
- b) hetzij de echtgenoot of wettelijk samenwonende partner is van een persoon die zelf deel uitmaakt van de landbouwer die het gebruiksrecht van het betrokken perceel heeft overgedragen;
- c) hetzij met een persoon die deel uitmaakt van de landbouwer die het gebruiksrecht van het betrokken perceel heeft overgedragen, een overeenkomstige band, als vermeld in 1° tot en met 3°, heeft.

Na een overdracht, als vermeld in het vierde lid, 2°, vervalt de ontheffing zodra de gebruiker die het perceel in gebruik had voor de overdracht, zijn mandaat van bestuurder, beherende vennoot of zaakvoerder beëindigt. De ontheffing vervalt evenwel niet indien hij als bestuurder, beherende vennoot of zaakvoerder opgevolgd wordt door zijn echtgenoot of wettelijk samenwonende partner, zijn afstammelingen of aangenomen kinderen of door de afstammelingen of aangenomen kinderen van zijn echtgenoot of wettelijk samenwonende partner, of door de echtgenoot of wettelijk samenwonende partner van de voormelde afstammelingen of aangenomen kinderen. In dat laatste geval vervalt de ontheffing wanneer het mandaat als zaakvoerder, beherende vennoot of bestuurder van de opvolger van de zaakvoerder, beherende vennoot of bestuurder beëindigd wordt.

Na een overdracht, als vermeld in het vierde lid, 3°, vervalt de ontheffing zodra het mandaat van bestuurder, beherende vennoot of zaakvoerder, van de in het vierde lid, 3°, vermelde personen, beëindigd wordt.

In afwijking van de voorgaande leden wordt, als, na een overdracht, als vermeld in het vierde lid, 2° of 3°, het gebruiksrecht van de landbouwgrond terug overgedragen wordt aan de natuurlijke persoon, die de oorspronkelijke overdrager van de landbouwgrond aan de rechtspersoon was, de ontheffing eenmalig overgedragen.

Als een ontheffing van het bemestingsverbod vermeld in § 2 gegeven wordt aan een rechtspersoon, vervalt deze ontheffing zodra het mandaat van één van de zaakvoerders, beherende vennoten of bestuurders als zaakvoerder, beherende vennoot of bestuurder beëindigd wordt. De ontheffing vervalt evenwel niet indien hij als zaakvoerder, beherende vennoot of bestuurder opgevolgd wordt door zijn echtgenoot of wettelijk samenwonende partner, zijn afstammelingen of aangenomen kinderen of de afstammelingen of aangenomen kinderen van zijn echtgenoot of wettelijk samenwonende partner, of de echtgenoot of wettelijk samenwonende partner van de voormelde afstammelingen of aangenomen kinderen. In dat laatste geval vervalt de ontheffing als het mandaat als zaakvoerder, beherende vennoot of bestuurder van de opvolger van de zaakvoerder, beherende vennoot of bestuurder beëindigd wordt.

De overdracht van het gebruik wordt gemeld bij de aangifte, als vermeld in artikel 23, § 5.

Voor de toepassing van deze paragraaf wordt verstaan onder:

1° overdracht: de overdracht van het gebruiksrecht op een perceel, met uitzondering van de overdracht van het gebruiksrecht ten gevolge van een seizoenspacht;

2° deel uitmaken van een landbouwer: het als persoon of als lid van een groepering van personen uitbaten van een exploitatie van de landbouwer. Een rechtspersoon wordt niet beschouwd als een groepering van personen.

In afwijking van het eerste lid blijft de ontheffing gelden als het gebruiksrecht van het perceel landbouwgrond, in het kader van de omvorming van een landbouwer met meerdere exploitanten naar een of meer nieuwe landbouwers met één exploitant, waarbij de exploitant van elke nieuwe landbouwer deel uitmaakt van de landbouwer met meerdere exploitanten, wordt overgedragen van de landbouwer met meerdere exploitanten naar een van de nieuwe landbouwers met één exploitant.

§5. In plannen conform artikel 48 van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu kan in functie van het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de natuur en het natuurlijk milieu, gemoduleerd ontheffing worden verleend van het verbod op bemesting zoals bedoeld in § 1 tot maximum de bemestingsnormen, vermeld in artikel 13.

In deze plannen kunnen de bemestingsnormen ter stimulering van verdergaande stappen inzake het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de natuur en het natuurlijk milieu mits vergoeding van de inkomstenverliezen, gemoduleerd verstrengd worden.

§6. Ontheffing van het verbod, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, wordt gegeven op de huiskavel, die bestaat op het ogenblik van de definitieve vaststelling van het ruimtelijk uitvoeringsplan.

Ontheffing van het verbod, vermeld in paragraaf 1, derde lid, wordt gegeven:

1° voor de ruimtelijke uitvoeringsplannen die voor 1 januari 2023 definitief vastgesteld zijn: op de op 1 januari 2022 tot het bedrijf behorende percelen die tot de huiskavel behoren;

2° voor de ruimtelijke uitvoeringsplannen die na 1 januari 2023 definitief vastgesteld zijn: op de tot het bedrijf behorende percelen die op het ogenblik van de definitieve vaststelling van het ruimtelijk uitvoeringsplan tot de huiskavel behoren.

§7. Met behoud van de toepassing van paragraaf 4 vervallen op landbouwgronden in Habitatrictlijngebied de ontheffingen, vermeld in paragraaf 2, op 1 januari 2028.

Op landbouwgronden in Habitatrictlijngebied vervalt de mogelijkheid om een supplementaire bemesting van maximaal 100kg stikstof uit kunstmest, toe te staan als vermeld in paragraaf 1, tweede lid, op het moment dat het bemestingsverbod waarvoor een compensatievergoeding als vermeld in paragraaf 10, tweede lid, bekomen wordt, ingaat en uiterlijk op 1 januari 2028.

§8. Als een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan een gebied aanduidt binnen de categorie van gebiedsaanduiding "bos" of "reservaat en natuur", terwijl dat gebied reeds sorteert onder de categorie van gebiedsaanduiding "bos" of "reservaat en natuur" in het gewestplan of in een vorig gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, dan:

1° wordt voor de landbouwgronden, gelegen in dat gebied geen nieuwe ontheffing, als vermeld in § 2, toegekend;

2° blijft voor de landbouwgronden, gelegen in dat gebied de op deze landbouwgronden bestaande ontheffing behouden en kan deze ontheffing overeenkomstig de bepalingen van § 4, overgedragen worden, met dien verstande dat voor het bepalen van de overdrachtsmogelijkheden, overeenkomstig § 4, er rekening wordt gehouden met eventuele vroegere overdrachten van deze ontheffing;

3° is § 3 niet van toepassing.

§9. Als met het oog op de realisatie van natuurbehoudsdoelstellingen een inrichtingsproject uitgevoerd wordt in een gebied dat volgens een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan sorteert onder de categorie van gebiedsaanduiding "bos" of "reservaat en natuur", dan kan, in afwijking van dit artikel, tot het aflopen van het inrichtingsproject voor dat gebied de opbrenging van meststoffen tijdelijk worden geregeld via een gebruiksovereenkomst die het Agentschap Natuur en Bos, de NV Waterwegen en Zeekanaal of een andere Vlaamse overheidsinstelling, heeft opgemaakt met de betrokken landbouwer.

Deze mogelijkheid is uitsluitend toepasbaar voor inrichtingsprojecten waarvan de realisatie om dwingende redenen van openbaar belang noodzakelijk is en waarbij het bovendien gaat om:

1° hetzij inrichtingsprojecten die betrekking hebben op een gebied dat volgens een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan sorteert onder de categorie van gebiedsaanduiding "bos" of "reservaat en natuur" terwijl dat gebied in het gewestplan of in een vorig gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan niet sorteert onder de categorie van gebiedsaanduiding "bos" of "reservaat en natuur";

2° hetzij het ruilen van gronden in uitvoering van een inrichtingsproject.

Deze gebruiksovereenkomst:

1° heeft steeds betrekking op gronden waarvan de voormelde overheidsinstelling eigenaar is of op basis van een definitief onteigeningsbesluit in uitvoering van het door de Vlaamse Regering goedgekeurde ruimtelijk uitvoeringsplan eigenaar zal worden;

2° kadert in het gefaseerd uitvoeren van een inrichtingsproject in uitvoering waarvan de Vlaamse Regering of de Vlaamse minister, bevoegd voor Leefmilieu, voor de betrokken overheidsinstelling de mogelijkheid heeft voorzien om gebruiksovereenkomsten te sluiten met de betrokken landbouwers;

3° moet door de voormelde overheidsinstelling onverwijld overgemaakt worden aan de Mestbank;

4° bepaalt het kalenderjaar of de kalenderjaren waarop ze betrekking heeft;

5° bevat een aanduiding, op cartografisch materiaal, van het perceel of de percelen waarop de gebruiksovereenkomst betrekking heeft. Een gebruiksovereenkomst kan nooit betrekking hebben op een perceel waarop reeds een bemestingsverbod van toepassing was, overeenkomstig dit artikel of overeenkomstig artikel 15ter

van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen.

In geval van ruil van gronden is een gebruiksovereenkomst enkel toegestaan als op beide gronden die in de ruil betrokken zijn, voor de ruil geen bemestingsverbod van toepassing was;

6° bepaalt de bemestingsnormen die op het betrokken perceel of de betrokken percelen van toepassing zullen zijn. Deze bemestingsnormen kunnen echter niet hoger zijn dan de bemestingsnormen die overeenkomstig de artikelen 13, 16, 17 of 18, op het betrokken perceel of de betrokken percelen van toepassing zijn;

7° is door het Agentschap Natuur en Bos expliciet goedgekeurd. Hierbij beoordeelt het Agentschap voor Natuur en Bos ondermeer of de overeenkomst compatibel is met de natuurdoelstellingen voor het betrokken gebied.

Voor de toepassing van dit artikel wordt onder definitief onteigeningsbesluit verstaan, een onteigeningsbesluit waarvoor de termijn voor het instellen van een vordering bij de Raad van State verstreken is en waartegen geen vordering bij de Raad van State meer hangende is.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen met betrekking tot de inhoud en de wijze van opmaak van de gebruiksovereenkomst, vermeld in het derde lid, en met betrekking tot de wijze waarop en de termijnen waarbinnen deze gebruiksovereenkomst aan de Mestbank overgemaakt moet worden.

§10. Binnen de perken van de beschikbare begrotingskredieten en overeenkomstig de Europese regels inzake staatssteun, is er een flankerend beleid voor de bemestingsverboden, vermeld in dit artikel en in artikel 41ter, die door het decreet van 26 januari 2024 over de programmatische aanpak stikstof, verruimd zijn of versneld ingevoerd zijn.

Het flankerend beleid, vermeld in het eerste lid, bestaat uit:

1° een compensatievergoeding van:

- a) 15.000 euro per hectare voor percelen waarop het bemestingsverbod ingaat op 1 januari 2024;
- b) 14.375 euro per hectare voor percelen waarop het bemestingsverbod ingaat op 1 januari 2025;
- c) 13.750 euro per hectare voor percelen waarop het bemestingsverbod ingaat op 1 januari 2026;
- d) 13.125 euro per hectare voor percelen waarop het bemestingsverbod ingaat op 1 januari 2027;
- e) 12.500 euro per hectare voor percelen waarop het bemestingsverbod ingaat op 1 januari 2028;

2° een bijkomende vergoeding voor terreininvesteringen;

3° een specifiek flankerend beleid voor landbouwers waarvan op meer dan 20% van de tot het bedrijf behorende oppervlakte landbouwgrond, een verruimde of versnelde invoering van het bemestingsverbod als vermeld in het eerste lid van toepassing is, waardoor de leefbaarheid van het bedrijf ernstig in het gedrang komt.

Voor het flankerend beleid, vermeld in het tweede lid, 3°, kunnen de instrumenten, vermeld in deel 2 van het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting, ingezet worden. De Vlaamse Regering zal hiervoor een inrichtingsnota vaststellen, overeenkomstig de bepalingen van deel 4, titel 2, van hetzelfde decreet.

De bijkomende vergoeding voor terreininvesteringen als vermeld in het tweede lid, 2°, heeft betrekking op:

1° hetzij nieuwe terreininvesteringen die nodig zijn voor het ontwikkelen van gelijkaardige activiteiten als de activiteiten die uitgevoerd werden op de tot het bedrijf behorende landbouwgronden waarop een verruimde of versnelde invoering van het bemestingsverbod als vermeld in het eerste lid, van toepassing is;

2° hetzij niet-afgeschreven terreininvesteringen die omwille van het invoeren van de nulbemesting niet meer bruikbaar zijn en die niet heringezet kunnen worden.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de uitvoering van deze paragraaf en bepaalt, voor wat betreft het flankerende beleid, vermeld in deze paragraaf:

1° de nadere voorwaarden, gespecificeerd per maatregel van het flankerend beleid, waaraan voldaan moet zijn om toegang te hebben tot het flankerende beleid;

2° de nadere regels aangaande het aanvragen, opvolgen en toekennen van het flankerend beleid.

Artikel 41ter.

§1. Met het oog op het behoud en de versterking van natuurwaarden is op niet-intensieve graslanden in bosgebieden, zoals aangeduid op de plannen, vastgesteld met toepassing van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996, en op landbouwgronden in natuurgebieden, natuurontwikkelingsgebieden of natuurreservaten, zoals aangeduid op de plannen die vastgesteld zijn met toepassing van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996, elke vorm van bemesting verboden, met uitzondering van bemesting door rechtstreekse uitscheiding bij begrazing, waarbij twee grootvee-eenheden (GVE) per hectare op jaarbasis worden toegelaten.

Met behoud van de toepassing van het eerste lid is met het oog op het behoud en de versterking van natuurwaarden vanaf 1 januari 2028 elke vorm van bemesting verboden, met uitzondering van bemesting door rechtstreekse uitscheiding bij begrazing, waarbij twee grootvee-eenheden (GVE) per hectare op jaarbasis worden toegelaten, op Habitatrictlijngebied dat als bosgebied, groengebied, parkgebied of bufferzone als vermeld in artikel 2, derde lid, punt

4.2 tot en met punt 4.5, van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen, is aangeduid op de plannen, vastgesteld met toepassing van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996.

Als op percelen waar een bemestingsverbod als vermeld in het eerste lid geldt, geen grasland als hoofdteelt of als nateelt aanwezig is, wordt voor de toepassing van dit decreet voor het perceel in kwestie nul als bemestingsnorm toegekend.

§2. Er wordt ontheffing van het verbod, bedoeld in paragraaf 1, eerste lid, gegeven voor die percelen die op 1 januari 2015 een ontheffing hadden, in uitvoering van artikel 15ter, § 2, van het meststoffendecreet. Deze ontheffingen zijn eenmalig overdraagbaar, overeenkomstig de bepalingen van artikel 41bis, § 4, met dien verstande dat voor het beoordelen van de overdraagbaarheid van de ontheffingen rekening wordt gehouden met overdrachten van de ontheffingen die in het verleden gebeurd zijn, in toepassing van artikel 15ter van het meststoffendecreet.

§3. Voor landbouwgronden in natuurgebieden, natuurontwikkelingsgebieden of natuurreservaten, zoals aangeduid op de plannen, vastgesteld met toepassing van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996, wordt er ontheffing van het verbod, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, gegeven voor die percelen die een huiskavel, als vermeld in artikel 15ter, § 7, van het Meststoffendecreet, zoals laatst gewijzigd door het decreet van 23 december 2010, zijn.

Ontheffing van het verbod, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, wordt gegeven op de percelen die op 1 januari 2022 tot de huiskavel behoren.

§4. In plannen conform artikel 48 van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu kan gemoduleerd ontheffing worden verleend van het verbod op bemesting zoals bedoeld in paragraaf 1 tot maximum de bemestingsnormen, bedoeld in artikel 13.

In deze plannen kunnen de bemestingsnormen ter stimulering van verdergaande stappen inzake het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de natuur en het natuurlijk milieu mits vergoeding van de inkomstenverliezen, gemoduleerd verstrengd worden.

§5. Met behoud van de toepassing van artikel 41bis, §4, vervallen op landbouwgronden in Habitatrictlijngebied de ontheffingen, vermeld in paragraaf 2, vanaf 1 januari 2028.

11. Het decreet bevat niet expliciet de verwerking van persoonsgegevens.
12. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving – elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.

13. Het Ontwerp of de nota aan de Vlaamse Regering vermelden niet expliciet op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden. De VTC gaat er van uit dat de gegevens verwerkt worden op basis van de rechtvaardigingsgrond “taak van algemeen belang”. De VTC beveelt aan om dit toe te voegen aan het Ontwerp of de nota.
14. Een loutere verwijzing naar de tekst van de AVG volstaat niet. Wat de verwijzing naar punt e) betreft, moet verduidelijkt worden van welke taak van algemeen belang of openbaar gezag bedoeld wordt.
15. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM¹, artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen² van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.³
16. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, e) AVG⁴, die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk blijken uit de taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.
17. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a) AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar wetgeving waarin de verwerking uitdrukkelijk geregeld is, kunnen verwezen worden.
18. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.

---

¹ Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

² Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

³ EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GWH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GWH 18 november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GWH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; R.v.St, adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2023, 93-116, 155-162; DEGRAVE, E., *"L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle"*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

⁴ “e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen,”

19. Hierbij moet er op gelet worden dat in een eventueel uitvoeringsbesluit (mits delegatie aan de Vlaamse Regering) verdere modaliteiten kunnen worden bepaald, maar dat de essentie in het decreet zelf moet worden opgenomen⁵. wat nu nog niet het geval is. De machtiging aan de Vlaamse Regering moet voldoende nauwkeurig omschreven zijn en betrekking hebben op de tenuitvoerlegging van de maatregelen waarvan de essentiële elementen voorafgaandelijk door de decreetgever zijn vastgesteld. De VTC verwijst naar de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof inzake delegatie door de wetgever.⁶

3. Doelbinding

20. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b) AVG).
21. De volgende doeleinden kunnen uit het Ontwerp afgeleid worden: het voeren van een databank met percelen landbouwgrond waarop de verruimde of versnelde invoering van de bemestingsverboden van toepassing is.
22. De doeleinden zijn dan ook welbepaald en transparant. Verder zijn de doeleinden die worden nagestreefd nuttig en noodzakelijk, rekening houdend met het algemeen belang. Er is een evenwicht tussen het belang van de betrokkenen om hun rechten en vrijheden te vrijwaren en het algemeen belang om tot een verwerking van gegevens over te gaan.
23. De VTC is van oordeel dat de doeleinden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn.

4. Verantwoordelijkheid

24. Artikel 4, 7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
25. Het Ontwerp bevat geen specifieke en expliciete bepalingen. Het is nochtans van belang dat de betrokkenen perfect weten tot wie zich te richten met het oog op het uitoefenen en afdwingen van de hen door de AVG toegekende rechten. De VTC beveelt aan om de verwerkingsverantwoordelijke uitdrukkelijk in het Ontwerp op te nemen in afwachting van een aanpassing van het decreet.
26. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moet nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35, AVG)⁷ voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.

---

⁵Advies Algemene Vergadering Afdeling Wetgeving Raad van State, 68.936/AV van 7 april 2021, opmerking 101 (Parl.St. Kamer 2020-21, nr. 55-1951/001, 119); In dat verband is de afdeling Wetgeving van oordeel dat ongeacht de aard van de betrokken aangelegenheid, de volgende elementen in beginsel 'essentiële elementen' uitmaken: 1°) de categorie van verwerkte gegevens; 2°) de categorie van betrokken personen; 3°) de met de verwerking nagestreefde doelstelling; 4°) de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens; en 5°) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens", in dezelfde zin GwH 10 maart 2022, nr. 33/2022, B.13.1; 22 september 2022, nr. 110/2022, B.11.2.

⁶ bv. GwH nr. 166/2011, 10 november 2011, overw. B.43.3 e.v., GwH nr. 158/2021, 18 november 2021, overw. B.8.4.2., GwH nr. 26/2023, 16 februari 2023, overw. B.74.1.

⁷ Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

- <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/verplichtingen-bij-het-verwerken-van-persoonsgegevens/gegevensbeschermingseffectbeoordeling-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

27. De VTC wijst op haar **lijst**⁸ met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35,4 van de AVG.
28. De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht.⁹

5. Minimale gegevensverwerking

29. Conform artikel 5.1, c) AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
30. De **categorieën betrokkenen** zijn landbouwers en de **categorieën van persoonsgegevens** zijn:
- de identificatiegegevens van de landbouwer, vermeld in artikel 3.2.6, §1, tweede lid, 1°, als vermeld in het GBCS, namelijk de naam, het adres, het landbouwnummer, het ondernemingsnummer en in voorkomend geval het rijksregisternummer;
  - het perceelsnummer of de perceelsnummers van de percelen die onder het toepassingsgebied van artikel 3.2.6, §1, vallen en waarvoor een compensatievergoeding gevraagd wordt;
  - als in het GBCS voor de landbouwer, vermeld in artikel 3.2.6, §1, tweede lid, 1°, geen rekeningnummer opgenomen is of de compensatievergoeding op een ander rekeningnummer uitbetaald moet worden, het rekeningnummer waarop de compensatievergoeding uitbetaald mag worden.
31. Wat de **personen die toegang krijgen tot de gegevens** betreft: de Mestbank.
32. De VTC is van oordeel dat er voldaan wordt aan het principe van minimale gegevensverwerking.
33. De VTC wijst op de mededeling van persoonsgegevens die zal gebeuren in het kader van de subsidiedatabank van het Departement Financiën en Begroting. Deze gegevensstroom dient ook vermeld en beschreven te worden.
34. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
35. Wat de **bewaartermijn** betreft, merkt de VTC op dat die niet vastgelegd wordt. Het moet evenwel duidelijk zijn hoelang de verwerkingsverantwoordelijke mag bijhouden. Hiervoor moet enerzijds gekeken worden naar de eventueel toepasselijke archiefwetgeving en anderzijds een proportionaliteitsafweging te worden gemaakt.
36. In het licht van artikel 6.3 van de AVG dienen in het Ontwerp de maximale bewaartermijn(en) van de met het oog op de onderscheiden doeleinden voor deze verwerking van persoonsgegevens voorzien te worden, of toch minstens criteria opgenomen te worden die toelaten deze bewaartermijn(en) te bepalen zodat nagegaan kan worden of voldaan is aan de vereisten van de AVG.

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

⁸ Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende Aanname van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 35.4 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming door Vlaamse bestuursinstanties <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/lijst-vtc-criteria-geb-dpia>

⁹ Artikel 36, AVG bepaalt dit als volgt: "Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichthoudende autoriteit."

37. Er kan verwezen worden naar de restregeling vervat in artikel III.87 e.v. van het Bestuursdecreet. De VTC verwijst evenwel ook naar haar advies 2024/034 van 19 maart 2024¹⁰ waarbij ze haar kritieken op deze regeling weergeeft.
38. Onder meer heeft ze daar gesteld:

“24. De VTC beoordeelt het zeer positief dat er duidelijke en goed gemotiveerde termijnen worden bepaald. Anderzijds is er het gevaar dat het vangnet dat nu gecreëerd wordt (om onvoldoende decretaal geregelde gegevensverwerkingen in te vullen), een hangmat wordt waardoor bewuste beleidskeuzes achterwege zullen blijven. Bovendien dreigt er daarmee een onterechte vernietiging van persoonsgegevens plaats te vinden. Het is ook mogelijk dat er na de bewaartermijn in het kader van een welbepaalde doelstelling een nieuwe gerechtvaardigde doelstelling aanwezig is. De VTC waarschuwt voor flowchartdenken: ook de verwerkingsverantwoordelijken moeten een reflectiemoment nemen. De bewaartermijn blijft een essentieel element van de verwerking waarvoor geen algemene beslissingsboom kan gelden voor alle gevallen.”

6. Juistheid

39. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d) AVG).
40. Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke hiertoe de nodige maatregelen neemt.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

41. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14 AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34 AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
42. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de **vermeldingen** zoals bedoeld in het vorige randnummer, op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

8. Beveiligingsmaatregelen

43. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
44. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover.¹¹
45. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de decreetgever of in een later stadium (mits delegatie), de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste

---

¹⁰https://assets.vlaanderen.be/image/upload/v1711441685/VTC_A_W_2024_034_advies_nvdlhj.pdf

¹¹ <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/domeinen/cloud>

maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren.¹²

III. BESLUIT

46. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond opnemen in het Ontwerp of de nota (luik 2);
- de verwerkingsverantwoordelijke opnemen in het Ontwerp in afwachting van een aanpassing van het decreet (luik 4);
- de gegevensstroom naar de subsidiedatabank opnemen in het Ontwerp en beschrijven (luik 5);
- de bewaartermijnen opnemen in het Ontwerp en verantwoorden in de nota (luik 5);
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens (luik 6);
- de transparantiemaatregelen uitwerken (luik 7).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2024-09-13 15:06:03 +02:00
Reden: Ik keur dit document goed

---

¹² Dit kan eventueel ook in een ministerieel besluit of een omzendbrief.